

Nr. 5782A/17.07.2026

**Parlamentul României
Camera Deputaților**

Grupul Parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor

ÎNTREBARE

Adresată: Domnului Ilie Bolojan, Prim-ministru interimar al Guvernului României

De către: Florin-Cornel POPOVICI, deputat

Circumscripția electorală: nr. 37, Timiș

Grupul parlamentar: Alianța pentru Unirea Românilor

Obiectul întrebării: Semnarea Acordului de împrumut SAFE de către Guvernul României aflat în regim de exercitare a mandatului cu atribuții limitate și clauzele privind soluționarea litigiilor în contractele de achiziții finanțate prin acest instrument

Stimate domnule Prim-ministru interimar,

În temeiul art. 112 din Constituția României, republicată, al Legii nr. 96/2006 privind statutul deputaților și al senatorilor, precum și al dispozițiilor Regulamentului Camerei Deputaților, vă adresez prezenta întrebare, în calitate de deputat și membru al Comisiei pentru buget, finanțe și bănci, cu privire la circumstanțele juridice ale asumării de către Guvernul României a unui angajament financiar multianual de amploare considerabilă, în condițiile în care Guvernul se afla, la momentul semnării, în regim de exercitare a mandatului cu atribuții limitate.

I. Contextul factual

Prin Memorandumul aprobat în ședința de Guvern din 5 mai 2026, Guvernul a aprobat semnarea, de către ministrul finanțelor, a Acordului de împrumut aferent Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei”, SAFE, dintre Comisia Europeană și România, în valoare de 16.680.055.394 EUR. Acordul a fost semnat la 12 mai 2026, iar documentele au fost transmise Comisiei Europene în zilele următoare. Potrivit comunicărilor oficiale, fiecare tranșă din împrumut, inclusiv prefinanțarea, are o maturitate de 45 de ani de la data disponibilizării, cu o perioadă de grație de 10 ani, iar rambursarea se efectuează în rate de capital egale până la maturitate. În consecință, este vorba despre un angajament

care generează obligații financiare susceptibile să producă efecte asupra bugetului public pe o perioadă de până la 45 de ani.

În aceeași zi de 5 mai 2026, Guvernul condus de dumneavoastră a fost demis prin moțiune de cenzură, adoptată cu 281 de voturi. Ca urmare a demiterii, Guvernul a intrat, potrivit art. 110 alin. (4) din Constituție, în regimul în care îndeplinește numai actele necesare pentru administrarea treburilor publice, până la depunerea jurământului de către membrii noului Guvern, regim reflectat și în dispozițiile Codului administrativ, aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019. Semnarea Acordului de împrumut, la 12 mai 2026, a intervenit așadar ulterior demiterii Guvernului, în perioada de exercitare a mandatului cu atribuții limitate. Deși Memorandumul privind semnarea Acordului a fost aprobat anterior încetării mandatului Guvernului, prin semnarea Acordului de împrumut România și-a exprimat consimțământul de a se obliga în condițiile prevăzute de acesta, act realizat ulterior intrării Guvernului în regimul prevăzut de art. 110 alin. (4) din Constituție.

Ulterior, în ședința plenului Camerei Deputaților din 29 iunie 2026, domnul deputat Victor Ponta, fost prim-ministru al României, a susținut public că există o hotărâre de guvern care prevede expres ca, pentru proiectele de infrastructură finanțate din fonduri europene, orice litigiu să se soluționeze la Curtea de Arbitraj din România, și că, în contracte de achiziții de miliarde de euro, s-a prevăzut soluționarea litigiilor la Paris, iar nu la București. Această afirmație, făcută de la tribuna Camerei Deputaților, impune clarificări oficiale din partea Guvernului cu privire la regimul juridic aplicabil contractelor finanțate prin instrumentul SAFE.

Cu privire la acest din urmă aspect, precizez că, potrivit condițiilor contractuale generale aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1/2018 pentru contractele de execuție de lucrări, modelul contractual standard prevede, ca regulă, soluționarea disputelor prin arbitraj potrivit regulilor Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României, clauza 70.3, cu locul arbitrajului la București și limba română, clauza 70.5, contractul fiind guvernat de legea română, clauza 71.1. Orice abatere de la acest standard, într-un contract de lucrări de infrastructură finanțat prin SAFE, ridică întrebări legitime privind temeiul, justificarea și consecințele acesteia.

II. Elemente care justifică solicitarea de clarificări

II.1. Asumarea unui angajament de 45 de ani în regim de guvern demis. Un Guvern demis prin moțiune de cenzură este limitat, potrivit Constituției, la administrarea treburilor publice curente. Contractarea unui împrumut de 16,68 miliarde EUR, cu efecte asupra bugetului public pe o perioadă de până la 45 de ani, ridică serioase întrebări cu privire la încadrarea sa în noțiunea de administrare a treburilor publice curente. Se ridică, prin urmare, întrebarea legitimă a compatibilității actului de semnare, intervenit după demitere, cu limitele constituționale ale mandatului exercitat cu atribuții restrânse. Chiar dacă aprobarea Memorandumului a avut loc anterior încetării mandatului Guvernului,

Acordul de împrumut a fost semnat ulterior, într-o perioadă în care competențele Guvernului erau limitate de art. 110 alin. (4) din Constituție.

II.2. Forul de soluționare a litigiilor. Dacă în contractele de infrastructură finanțate prin SAFE s-a prevăzut soluționarea litigiilor la Curtea de Arbitraj de la Paris, în locul forului românesc prevăzut ca standard prin Hotărârea Guvernului nr. 1/2018, se impune clarificarea temeiului acestei opțiuni. Un litigiu privind infrastructură realizată pe teritoriul României și suportată, în final, din bugetul statului român, soluționat la Paris, în măsura în care legea aplicabilă nu este legea română, ar antrena costuri suplimentare și o poziție procesuală mai puțin favorabilă pentru statul român. Chiar și acolo unde o derogare ar fi permisă, alegerea unui for străin pentru astfel de contracte este o decizie de oportunitate care trebuie asumată transparent și justificată.

III. Întrebări

Față de cele expuse mai sus, vă solicit respectuos să îmi comunicați, în scris, următoarele:

Cu privire la semnarea în regim de guvern demis:

- a) Care este data exactă a semnării Acordului de împrumut SAFE și în ce regim constituțional și legal a acționat Guvernul la acel moment, având în vedere demiterea prin moțiunea de cenzură din 5 mai 2026?
- b) Cum se încadrează asumarea unui angajament financiar de 16.680.055.394 EUR pe un orizont de 45 de ani, în limitele actelor necesare administrării treburilor publice curente, prevăzute de art. 110 alin. (4) din Constituție pentru un Guvern al cărui mandat a încetat?
- c) Ce aviz sau notă juridică a fundamentat concluzia că semnarea Acordului de împrumut, ulterior demiterii Guvernului, se încadrează în atribuțiile unui Guvern cu mandat limitat, și cine a emis acest aviz? În cazul în care un asemenea aviz există, vă solicit transmiterea unei copii a acestuia.

Cu privire la clauza de soluționare a litigiilor:

- d) Confirmați sau infirmați dacă, în contractele de achiziții de lucrări de infrastructură rutieră finanțate prin SAFE, inclusiv, dacă este cazul, cele aferente autostrăzilor A7 și A8, forul de soluționare a litigiilor este Curtea de Arbitraj de la Paris, iar nu forul de arbitraj din România?
- e) În cazul unui răspuns afirmativ, care este temeiul juridic al derogării de la clauzele 70.3, 70.5 și 71.1 din condițiile contractuale aprobate, pentru contractele de execuție de lucrări și pentru cele de proiectare și execuție de lucrări, prin anexele nr. 1 și nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 1/2018, cine a aprobat această derogare, prin ce act administrativ sau contractual și pe baza cărei justificări?

f) Vă solicit să dispuneți transmiterea către Parlament a textului clauzei de soluționare a litigiilor și a dispozițiilor privind legea aplicabilă, atât din Acordul de împrumut și acordul operațional încheiate cu Comisia Europeană, cât și din contractele de achiziții deja semnate în cadrul programului SAFE. Solicitarea vizează inclusiv anexele, condițiile generale și orice alte dispoziții referitoare la legea aplicabilă și jurisdicția competentă.

g) A fost realizată o evaluare a consecințelor alegerii unui for de soluționare a litigiilor din afara României, sub aspectul costurilor, al poziției procesuale a statului român și al implicațiilor asupra interesului public? Dacă da, vă solicit comunicarea concluziilor acesteia. Dacă nu, vă rog să precizați motivele pentru care o asemenea analiză nu a fost efectuată anterior asumării obligațiilor.

h) A fost solicitat avizul Ministerului Justiției privind compatibilitatea semnării Acordului de împrumut cu art. 110 alin. (4) din Constituție?

i) A fost informat Președintele României și/sau Parlamentul cu privire la intenția de a semna Acordul de împrumut după intrarea Guvernului în regimul prevăzut de art. 110 alin. (4) din Constituție?

Vă solicit ca răspunsul să îmi fie comunicat în scris, în termenul legal prevăzut de Regulamentul Camerei Deputaților.

Cu deosebită considerație,

Deputat Florin-Cornel POPOVICI

Circumscripția electorală nr. 37 Timiș